

تحصیل در هندوستان

ما همواره بی زقیب مانده ایم
چون واقعیت ها را میگوئیم نه رویاها را ...

paziresk.india@gmail.com

مشخصات کلی شهر حیدرآباد

حیدرآباد (به انگلیسی: **Hyderabad** تلوگو: హైదరాబాదు اردو: حیدر آباد) یکی از شهرهای بزرگ هند و پایتخت

ایالت آندرا پرادش است.

این شهر با وسعت ۶۲۵ کیلومتر مربع ششمین شهر بزرگ هند است. که در ارتفاع ۵۰۰ متری از سطح دریا در فلات دکن واقع شده و بیشتر طبیعت اطراف آن سنگلاخی است. این شهر حدود ۶,۷ میلیون نفر جمعیت دارد که اکثر آن ها را مسلمانان تشکیل می دهند. ۳۵٪ مردم حیدر آباد مسلمانان سنی مذهبند. قدمت این شهر به حدود ۴۰۰ سال قبل برمی گردد. حیدرآباد شهر معابد، مساجد و بازارها شناخته شده است و دارای طبیعت بسیار زیبایی می باشد.

حیدرآباد از دو شهر بزرگ حیدرآباد و سکندرآباد تشکیل شده و در این اواخر شهر خیبر آباد نیز به این شهر وصل شده است.

در قرن‌های پانزدهم و شانزدهم میلادی سلسله قطب شاهیان در حدود دو صد سال بر این شهر حکومت داشتند و مرکز حکومت شان گلکنده بود. بنیانگذار این سلسله سلطان قلی همدانی بوده‌است. حیدرآباد بیشتر شبیه شهر مسلمانان است. در شهر زنان با چادرهای سیاه در حالیکه روی‌های شان را پوشانیده‌اند، دیده می‌شوند.^[۲] شهر حیدرآباد بویژه بخش قدیمی آن که در حاشیه رود موسی قرار دارد، با فرهنگ غنی و شکوفای اسلامی خود چهره خاصی در میان شهرهای هندوستان دارد. بناهای عظیم و با شکوه اسلامی، مساجد و بانوان محجبه این شهر حکایت از عمق فرهنگ اسلامی در این شهر داشته و شهر حیدرآباد را به عنوان یک شهر اسلامی - ایرانی معرفی می‌کند.

این شهر به جهات مختلف سیاسی، فرهنگی، تاریخی، علمی و اقتصادی از شهرهای مهم هند و یکی از قطب‌های اقتصادی، سیاسی در جنوب این کشور می‌باشد. سابقه ۵۰۰ ساله حضور ایرانیان در این منطقه، عامل مهمی در ایجاد تحولات سیاسی، اقتصادی و فرهنگی در جنوب هند شده به طوری که امروزه هیچ مورخ و باستان شناسی نمی‌تواند بدون در نظر گرفتن نقش ایرانیان و پادشاهان مسلمان و شیعه مذهب ایرانی در این منطقه تصویر کامل و درستی از وضعیت گذشته و حال منطقه ارائه کند. اثرات این حضور تاریخی را می‌توان در معماری، زبان، فرهنگ، هنر و دیگر ابعاد زندگی مردم جنوب هند به خوبی مشاهده نمود. طی ۱۵ سال گذشته توسعه شهر حیدرآباد در تمامی جهات

سرعتی فزاینده یافته و این امر به خاطر توجه روز افزون شرکت‌ها و بنیادهای علمی و فرهنگی کشورهای مختلف به این منطقه‌است.

آب و هوا

ایالت آندرا پرادش به دلیل مجاورت با خلیج بنگال گرم و مرطوب است و در قسمتی از سال (ژوئن، جولای و اگوست) باران‌های موسمی در منطقه می‌بارد که معمولاً خسارات زیادی به دنبال دارد. این ایالت دارای سه فصل زمستان معتدل مرطوب، تابستان خشک و فصل باران می‌باشد. حداکثر دما بین ۲۳ تا ۴۸ درجه و حداقل آن بین ۱۳ تا ۲۲ درجه می‌باشد. حیدرآباد دارای آب و هوای گرم و شرجی است. فصل تابستان در این شهر از ماه مارچ شروع و تا ماه جون ادامه دارد. فصل بارندگی از جولای تا اکتبر و فصل سرما از نوامبر تا فوریه ادامه پیدا می‌کند.

یک چهارم کل مساحت ایالت از جنگل پوشیده شده و دارای درختان ساج، انبه، بامبو و دیگر گیاهان محلی می‌باشد.

کتابخانه‌ها

شهر حیدرآباد به واسطه محوریت ویژه فرهنگی خود در جنوب هند و حاکمیت پادشاهان مسلمان در چند قرن گذشته، مرکزی برای جمع آوری کتاب‌های ارزشمند اسلامی و چاپ و ترجمه این کتاب‌ها به زبان‌های اردو، هندی و

دیگر زبان‌های متداول هند بوده‌است. همین امر موجب شده که در حال حاضر نیز هزاران جلد از نسخ خطی به زبان‌های فارسی، عربی و اردو در کتابخانه‌های دولتی و شخصی این شهر یافت شود. در سالهای اخیر با کمک نهادهای فرهنگی ایرانی مستقر در هند تلاش‌های موثری برای حفظ و مرمت این کتب صورت گرفته‌است. برخی از کتابخانه‌های مهم این شهر عبارتند از:

۱- کتابخانه کتب شرقی (اورینتال): این کتابخانه که بزرگترین مجموعه نسخ خطی شهر حیدرآباد می‌باشد در ساختمانی که در مجموعه دانشگاه عثمانیه واقع شده قرار دارد و یکی از کتابخانه‌های دولتی ایالت آندراپرادش محسوب می‌شود. در این کتابخانه بیش از ۲۸ هزار جلد کتاب خطی به زبان‌های فارسی، عربی، اردو، هندی، سانسکریت و تلگو نگهداری می‌شود و کار مرمت، تهیه میکروفیلم و فهرست نویسی کتاب‌های این کتابخانه با مشارکت جمهوری اسلامی ایران از ابتدای سال ۱۳۸۶ آغاز گردیده‌است.

۲- کتابخانه مرکزی دولت آندراپرادش (آصفیه): ساخت بنای این کتابخانه در سال ۱۹۳۲ در دوره حکومت نظام آغاز گردید و در سال ۱۹۳۶ کار خود را آغاز نمود. در سال ۱۹۶۷ بیش از ۱۷ هزار کتاب نادر خطی این کتابخانه که متعلق به قرون پنجم و ششم هجری می‌باشد به کتابخانه کتب شرقی (اورینتال) منتقل گردید. در حال حاضر این کتابخانه دارای بیش از ۴۶۶ هزار جلد کتاب چاپی به زبان‌های هندی، انگلیسی، فارسی، تلگو، عربی، تامیلی و اردو می‌باشد که از سال ۱۹۶۰ دسترسی عموم مردم به این کتاب‌ها آزاد اعلام شد اما در عین حال اجازه خروج کتاب از کتابخانه داده نمی‌شود. کار دیجیتالی نمودن کتب کتابخانه آصفیه با همکاری کتابخانه دانشگاه کارنیج ملون آمریکا مدتی قبل آغاز گردیده و در حال حاضر نیز ادامه دارد.

۳- کتابخانه دانشگاه عثمانیه: ساختمان کتابخانه مرکزی دانشگاه عثمانیه که خود یکی از ابنیه تاریخی شهر حیدرآباد است علاوه بر دارا بودن هزاران جلد کتاب علمی، بیش از ۸ هزار کتاب خطی را نیز در خود جای داده که از این تعداد قریب به ۵ هزار جلد آن از نسخ خطی فارسی می‌باشد.

۴- کتابخانه موزه سالار جنگ: این کتابخانه نیز یکی از مجموعه‌های بی نظیر نسخ خطی و چاپی است. در کتابخانه این موزه بیش از ۵۰ هزار جلد کتاب وجود دارد که حدود ۹ هزار جلد آن کتاب‌های خطی و اغلب آنها به زبان فارسی است.

۵- کتابخانه اداره ادبیات اردو: اداره ادبیات اردو در سال ۱۹۳۰ با هدف ترویج زبان و ادبیات اردو و تالیف کتب مورد نیاز این زبان تاسیس گردید. در حال حاضر علاوه بر آموزش زبان اردو در کتابخانه این مرکز بیش از ۳۸۰۰ جلد کتاب خطی وجود دارد که بیش از ۱۶۰۰ جلد آن به زبان فارسی و مابقی به زبان‌های اردو، اردوی دکنی و عربی می‌باشند. در سال ۱۳۸۵ بخشی از کتب و اسناد تاریخی موجود در این کتابخانه با کمک جمهوری اسلامی ایران مرمت گردید.

یکی از دانشگاه‌های حیدرآباد

در این شهر سه دانشگاه مرکزی، دو دانشگاه خصوصی و ۶ دانشگاه ایالتی وجود دارد ایالت آندراپرادش یکی از ایالت‌های دانشگاهی و علمی هند محسوب می‌شود. در سراسر این ایالت ۱۲ دانشگاه و بیش از ۴۲۰ دانشکده در

رشته‌های مختلف فنی علوم تجربی و انسانی تا سطوح عالی تحصیلی فعالیت دارند. به دلیل وجود دانشگاه‌ها و کالج‌های متعدد و معتبر در شهر حیدرآباد در سال‌های اخیر عده‌ای از جوانان ایرانی علاقمند به تحصیل این شهر را انتخاب نموده‌اند و در حال حاضر ده‌ها نفر در مقاطع تحصیلی لیسانس تا دکتری در حیدرآباد مشغول به تحصیل هستند.

دانشگاه تکنولوژی جواهر لعل نهرو این دانشگاه اولین دانشگاه تکنولوژی در کشور هندوستان هست، که در سال

۱۹۷۲ میلادی تاسیس گردید. پس از تاسیس، دو کالج مهندسی آنانتاپور و کاکینادا و هم چنین کالج مهندسی حیدر

آباد که در سال‌های ۱۹۴۶ و ۱۹۶۵ تاسیس شده بودند نیز به این دانشگاه اضافه گشتند. تمامی رشته‌های تکنولوژی در اون تدریس میشدند و به همین دلیل اسم اون رو گذاشتند «دانشگاه تکنولوژی جواهر لعل نهرو». این دانشگاه دارای امتیاز **A** هست. دانشگاه جواهر لعل نهرو در قسمت شمال غربی شهر حیدرآباد می‌باشد.

دانشگاه عثمانیه حیدرآباد که از قدیمی ترین دانشگاه‌های جهان محسوب می‌شود. این دانشگاه در سال ۱۹۱۸ (۱۲۹۷ شمسی) توسط میر عثمان علی خان، آخرین حاکم سلسله آصف جاهی تاسیس شده و در حال حاضر ظرفیت پذیرش ۱۵۰ هزار دانشجو را دارا می‌باشد. این دانشگاه در تمام رشته‌های تحصیلی در گروه‌های ریاضی، تجربی، انسانی و هنر برای مقاطع لیسانس تا دکتری دانشجو می‌پذیرد.

دانشگاه حیدرآباد که در سال ۱۳۵۴ شمسی تاسیس شد و تنها در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری دانشجو می‌پذیرد. دانشگاه حیدرآباد با داشتن ۲۸ گروه آموزشی در چهار گروه تحصیلی از دانشگاه‌های معتبر جهان به شمار می‌رود.